18. HAFTA

Okul Temelli Planlama: Coğrafya ve Meslekler

18

18-22 Ocak 2027 · 2 ders saati · 1. dönemin son haftası

OKUL TEMELLİ PLANLAMA · ZÜMRE KARARI

Coğrafyaya dayalı meslekler ve kariyer planlaması rehberliği

Uygulama esasları

- Not amaçlı sınav yapılmaz; ara yoklama da yoktur.
- Ürünlerimiz zümre dosyasına girer; 1. dönem ders etkinliklerine katılım kanıtı olabilir.
- Çalışma sınıf içindedir: okul dışına çıkılmaz, laboratuvar gerekmez.
- Kaynaklar: öğretim programı, ders kitabı ve resmî kaynaklar — sayı uydurulmaz.

Bugün neler yapacağız?

18. HAFTA

1 **Becerilerim**

Coğrafya bana ne kazandırdı?

2 **Meslek ağacı**

Ünite ünite meslekler

3 **Galeri**

Ağaçlarımız panoda

4 **Meslek kartı**

Bir mesleği tanıyorum

5 **Karar**

Ders seçimi ve yansıtma

Bugünün üç kuralı

1

Bilmediğimiz bilgiyi yazmayız.

Emin değilsek soru olarak yazarız: “… mı?”

2

Kaynağını not ederiz.

Kitap, program, rehberlik servisi, resmî site…

3

Sayı yazmayız.

Puan, kontenjan, maaş yalnız resmî kaynaktan: YÖK Atlas, ÖSYM kılavuzu.

Coğrafya bana hangi becerileri kazandırdı?

10. SINIF PROGRAMI

Ü.	Ünite	Alan becerisi (program)	Bu yılki ürünümüz
1	Coğrafyanın Doğası	Mekânsal düşünme: konum algılama, mekânın coğrafi koşullarını tanımlama, mekânsal bağlantıları çözümleme, mekânsal etkiyi sorgulama	Marmara Gölü makalesi
2	Mekânsal Bilgi Teknolojileri	Harita: harita oluşturma	Harita oluşturma çalışması
3	Doğal Sistemler ve Süreçler	Coğrafi sorgulama · coğrafi gözlem ve saha çalışması	Üç boyutlu model
4	Beşerî Sistemler ve Süreçler	Coğrafi sorgulama	Balık kılçığı · sunu (19. hafta)
5	Ekonomik Faaliyetler ve Etkileri	Tablo, grafik, şekil ve/veya diyagram okuma-yorumlama ve hazırlama	2. dönem
6	Afetler ve Sürdürülebilir Çevre	Coğrafi sorgulama · mekânsal düşünme	2. dönem
7	Bölgeler, Ülkeler ve Küresel Bağlantılar	Mekânsal düşünme: mekânsal analoji yapma	2. dönem

Becerim hangi işte işe yarar?

İKİLİ

Tablodaki becerilerden hangisini en iyi kullandın? Bu beceri hangi işte, hangi meslekte işe yarar? Yanındakiyle konuş, bir cümle yaz.

Becerim hangi işte işe yarar? — Örnek cevap

CEVAP

Tablodaki becerilerden hangisini en iyi kullandın? Bu beceri hangi işte, hangi meslekte işe yarar? Yanındakiyle konuş, bir cümle yaz.

Örnek cevap

- “Harita oluşturmayı (2. ünite) iyi kullandım; harita ve CBS ile çalışan mesleklerde işe yarar — ör. harita mühendisliği.”
- “Coğrafi sorgulamayı (3-4. ünite) iyi kullandım; soru sorup kaynaktan bilgi toplamak araştırma yapan her meslekte gerekir.”

İyi cevap: bir beceri + kendi ürünümden kanıt + bir iş alanı.

Gruplara geçiş: meslek ağacı ekipleri

8 GRUP

SÖZCÜ	YAZICI	ZAMAN VE MALZEME	HARİTA / VERİ OKUYUCU	KONTROLCÜ
Grubun cevabını sınıfla paylaşır.	Ortak cevabı yazar, tabloyu doldurur.	Süreyi izler, 2 dk kala uyarır; malzemeyi alır, teslim eder.	Haritayı, tabloyu ve grafiği okur, gösterir.	Yazımı, kaynağı ve doğruluğu denetler.

8 grup · 7 ünite + geleceğin konuları · A3 kâğıda meslek ağacı

- Grupta “30 cm sesi” · söz hakkı isim kartıyla · farklı görüşlere saygı

Meslek ağacı: ne yapacağız?

8 GRUP · 22 dk

Kökler	Gövde	Dallar	Yapraklar
Ünitenin becerileri (programdaki alan becerisi)	Ünitenin adı	Ünitenin konuları (içerik çerçevesi)	Meslekler: her yaprakta bir meslek + bu konuyu nasıl kullanır + kaynak

A3 kâğıt, iki renk kalem. Ağacın altına grubun adı ve kaynak listesi yazılır.

Emin değilsek: yaprağa soru olarak yazarız — “Arkeologlar höyük kazısında mı çalışır?”

Hangi grup hangi üniteyi alıyor?

8 GRUP

Grup	Ünite	Dallar: içerik çerçevesi (program)
1	Coğrafyanın Doğası	Coğrafi bakış
2	Mekânsal Bilgi Teknolojileri	CBS ve uzaktan algılamanın uygulama alanları · mekânsal verilerin haritalara aktarılması
3	Doğal Sistemler ve Süreçler	Tektonik süreçler · aşınma ve çözünme · aşınım ve birikim · gözlem ve saha çalışması · yeryüzü şekilleri ile beşerî faaliyetler
4	Beşerî Sistemler ve Süreçler	Yerleşmelerin kuruluşu ve gelişimi · yerleşmelerin fonksiyonları
5	Ekonomik Faaliyetler ve Etkileri	Ekonomik faaliyetlerin özellikleri · ekonomik sektörler ve gelişmişlik · Türkiye ekonomisinin sektörel dağılımı
6	Afetler ve Sürdürülebilir Çevre	Afetlerle mücadelede iyi uygulama örnekleri · afetlere karşı dirençli yaşam alanları · afetlerden korunma · afet bilinci
7	Bölgeler, Ülkeler ve Küresel Bağlantılar	Türk kültürünün mekânsal özellikleri
8	Geleceğin konuları	doğal kaynaklar, küresel iklim değişikliği, afetler, sürdürülebilir kalkınma, şehir planlaması, veri analizi (12. sınıf programı)

8. grup: geleceğin konuları

12. SINIF PROGRAMI

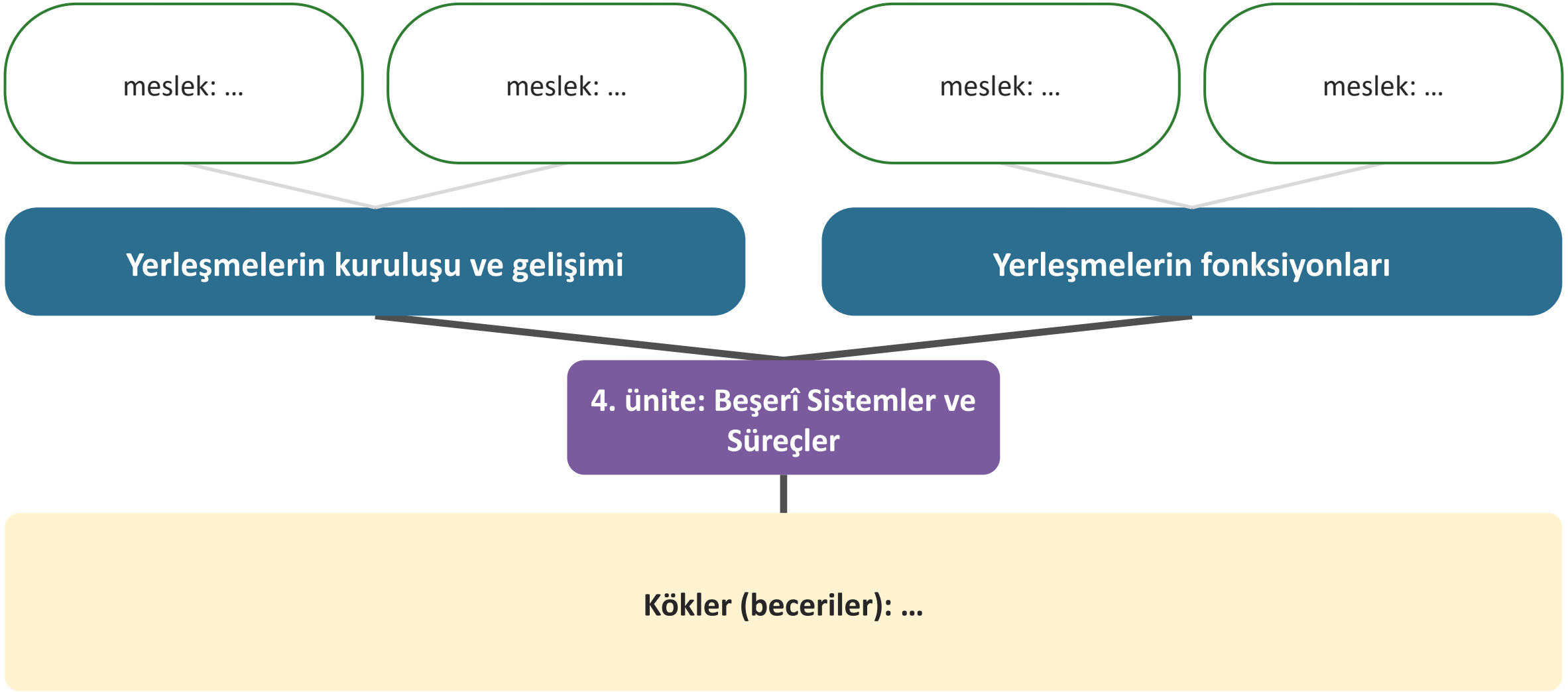
Öğretim programına göre gelecekte coğrafyanın ilgi alanında daha fazla yer alması beklenen konular:

- doğal kaynaklar
- küresel iklim değişikliği
- afetler
- sürdürülebilir kalkınma
- şehir planlaması
- veri analizi

Kaynak: 12. sınıf coğrafya öğretim programı (2026), 1. ünite

Örnek meslek ağacı: 4. ünite

ÖRNEK

Örnek meslek ağacı: 4. ünite — Örnek cevap

CEVAP

Ünite-meslek eşlemesi — Örnek cevap

CEVAP

Grup	Ünite / konu	Örnek meslekler (genel bilgi)
1	Coğrafyanın Doğası	coğrafya öğretmeni · coğrafyacı (araştırmacı)
2	Mekânsal Bilgi Teknolojileri	harita mühendisi · CBS uzmanı · uzaktan algılama uzmanı
3	Doğal Sistemler ve Süreçler	jeoloji mühendisi · jeofizik mühendisi
4	Beşerî Sistemler ve Süreçler	şehir ve bölge plancısı · arkeolog
5	Ekonomik Faaliyetler ve Etkileri	ziraat mühendisi · lojistik uzmanı · turist rehberi
6	Afetler ve Sürdürülebilir Çevre	afet yönetimi uzmanı · inşaat mühendisi · jeofizik mühendisi
7	Bölgeler, Ülkeler ve Küresel Bağlantılar	turist rehberi · tarih ve kültür araştırmacısı · diplomat
8	Geleceğin konuları	meteorolog · çevre mühendisi · veri analisti · şehir plancısı

Gerekçesi söylenen başka meslekler de doğrudur · ayrıntı yalnız resmî kaynaktan

Galeri: meslek ağaçlarımız

GALERİ · 8 dk

1. dalga	2. dalga	Sözcüler
1-4. grupların ağaçları · 2,5 dk	5-8. grupların ağaçları · 2,5 dk	İki grup 1'er dakika: en şaşırtıcı yaprağımız

Sarı not: “Bu meslek hangi coğrafi beceriyi kullanır?” sorusunun cevabı

Yeşil not: “Bu ağaca eklemek istediğim meslek” + gerekçesi

Meslek kartım

BİREYSEL · 12 dk

Meslek

Adı: .....

Ne iş yapar?

Bir-iki cümle: .....

Hangi coğrafi bilgi ve beceri?

Hangi ünite, hangi beceri: .....

Hangi derslerle bağlantılı?

Örnek dersler: .....

Kaynağım

Nereden öğrendim / doğrulayacağım:
.....

Merak ettiğim soru

Rehber öğretmene sorulacak: .....

Örnek meslek kartı

ÖRNEK

Meslek

Şehir ve bölge plancısı

Ne iş yapar?

?

Hangi coğrafi bilgi ve beceri?

?

Hangi derslerle bağlantılı?

?

Kaynağım

?

Merak ettiğim soru

?

Örnek meslek kartı — Örnek cevap

CEVAP

Meslek

Şehir ve bölge plancısı

Ne iş yapar?

Yerleşmelerin gelişimini planlar: konut, sanayi, ticaret, ulaşım, yeşil alan gibi kullanımların nereye yerleşeceğine ilişkin planlar hazırlar (genel bilgi).

Hangi coğrafi bilgi ve beceri?

Yerleşme yeri seçimi ve fonksiyonlar (4. ünite) · harita ve CBS (2. ünite) · afete dirençli yaşam alanları (6. ünite)

Hangi derslerle bağlantılı?

Coğrafya, matematik, tarih (örnek)

Kaynağım

YÖK Atlas'ta ilgili lisans programının sayfası · rehberlik servisi

Merak ettiğim soru

Bu meslekte arazide mi, büroda mı çalışılır?

Ders seçimi: ne zaman, kiminle?

OKY MD. 11

Aralık

Derslerin seçimi ve buna yönelik açıklamalar aralık ayında okul müdürlüğünce öğrencilere duyurulur.

Aralık ve ocak

Ders seçimi veli, sınıf rehber öğretmeni ve rehber öğretmenin bilgisi dâhilinde öğrenci tarafından yapılır, e-Okul sistemine işlenir.

Süresinde seçmezsem?

Süresi içerisinde ders seçimi yapmayan öğrencilerin dersleri okul yönetimince belirlenir.

Bu hafta ocağın son ders haftası: seçimini yapmadıysan okulun duyurduğu son tarihi kaçırma. Kaynak: Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği md. 11

Karar verirken neye bakarım?

SINIF REHBERLİK

Sınıf Rehberlik Programı, 10. sınıf (rehberlik saatinde işlenen kazanımlar):

3 Alan/bölüm/dal/ders seçiminde ilgi, yetenek ve mesleki değerleri dikkate alır.

18 Derslerin mesleklerle ilişkisini açıklar.

19 Ders/alan/dal seçerken karar verme becerisini kullanır.

İlgim	Yeteneğim	Değerlerim	Bilgi	Karar
Neyi merak ediyorum?	Neyi iyi yapıyorum?	Bir işte benim için önemli olan ne?	Resmî kaynak, rehber öğretmen	Kendim veririm, süresinde

Arkadaşıma ne öneririm?

SENARYO

Bir arkadaşın şehir ve bölge plancısı olmayı düşünüyor ama ders seçimini arkadaşlarına bakarak yapmak üzere. Ona hangi adımları önerirsin?

Arkadaşıma ne öneririm? — Örnek cevap

CEVAP

Bir arkadaşın şehir ve bölge plancısı olmayı düşünüyor ama ders seçimini arkadaşlarına bakarak yapmak üzere. Ona hangi adımları önerirsin?

Örnek cevap

- İlgisini, yeteneğini ve mesleki değerlerini düşünsün.
- Bu meslek için hangi derslerin önemli olduğunu resmî kaynaktan (YÖK Atlas, ÖSYM kılavuzu) ve rehber öğretmenden öğrensin.
- Velisi ve sınıf rehber öğretmeniyle konuşsun; kararı kendisi versin.
- Seçimini okulun duyurduğu süre içinde e-Okul'a işletsin.

Çıkış Kartı

18. HAFTA

Kariyer yansıtması — kâğıdına yaz (6 dk):

1. Coğrafyada en iyi kullandığım beceri hangisi? Bunu gösteren bir çalışmam?

2. Merak ettiğim bir meslek ve bu mesleğin coğrafyayla bağı?

3. Bu meslek hakkında bilgiyi nereden doğrulayacağım? İlk adımım ne olacak?

Ürünlerimizi teslim ediyoruz

TESLİM

1

Meslek ağacı

grup posteri · kaynak listesiyle

2

Meslek kartı

bireysel · kaynak satırıyla

3

Kariyer yansıtması

sende kalır

Zümre dosyası zarfı: ağaçlar ve kartlar · kanıt listesi zarfın içinde

Not yok, sınav yok: ürünler 1. dönem ders etkinliklerine katılım kanıtı olabilir.

Dönem sonu ve 19. hafta

18. HAFTA

- 22 Ocak: 1. dönem sonu. Yarıyıl tatili 25 Ocak – 5 Şubat: yazılı ödev yok.
- Performans hazırlığın (s. 135, 1-3) bu hafta bitmiş olmalı: çalışma sorusu, bilgi, düzenleme.
- 19. hafta (8-12 Şubat): sunu sınıfta, bireysel — puanlama anahtarı s. 136, öz değerlendirme s. 137.
- Ders seçimini yapmadıysan okulun duyurduğu süre içinde tamamla.

Kaynaklar ve Haklar

KAYNAKÇA

Ders kitabı. Coğrafya 10. Sınıf Ders Kitabı (Ortaöğretim), 2026-2027 baskısı. **Yazarlar:** Alper Soyatlar, Bülent Akça, Mehmet Ekici, Yıldıray Türkmen. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları No 10141 · Ders Kitapları Dizisi No 2174 · ISBN 978-975-11-8921-9. Slaytlardaki “Kitap s. …” etiketleri bu baskının sayfalarıdır.

Öğretim programı ve etkinlikler. Coğrafya dersi öğretim programı (2026 nüshası): Talim ve Terbiye Kurulunun 23.05.2024 tarihli ve 20 sayılı kararıyla kabul edilen, 13.05.2026 tarihli ve 53 sayılı kararıyla güncellenen program.

Haklar ve lisans. Ders kitabından alınan metin, soru ve görsellerin hakları Millî Eğitim Bakanlığına aittir; eğitim ve öğretim amacıyla, kaynak gösterilerek alıntılanmıştır (5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu md. 34). Sunumun tasarımı, ders akışı, etkinlik kurgusu, örnek cevaplar ve öğretmen notları okulapp.org'un özgün katkısıdır; yalnız bu katkılar CC BY 4.0 lisansıyla paylaşılır. Resmî bir Bakanlık materyali değildir.